

ПОЛИТИКА ONLINE

Meni
ДРУШТВО

06. децембар 2014.
последња измена у 13:09

За осам година смо добили 9.000 доктора наука

У овом тренутку се школује 15.000 докторанада. – За сто година на шест државних универзитета је докторирало 16.860 научника

Читаоница Универзитетске библиотеке у Београду (Фото Д. Јевремовић)

Од 2005. године до данас, Србија је добила 9.000 нових доктора наука или око три на дан, а у наредним годинама можемо да очекујемо још око 15.000, показују први, алармантни подаци Националног савета за високо образовање и Националног савета за научни и технолошки развој.

Колико је стање озбиљно, најбоље говори упоредна статистика: за сто година у Србији (од 1905. године, када је основан први српски универзитет закључно са 2005. годином) на шест државних универзитета докторирало је укупно 16.860 научника. Годишње ову титулу је добијало од 400 до 500 научника, а школске 2011/12 – чак 1.275!

Иако и сами угледни професори, аутори овог истраживања признају да постоји проблем са поузданошћу података, јер немамо централни регистар одбрањених докторских дисертација, јасно је да се Србија суочава са тенденцијом инфлације највиших научних титула.

Томе су допринеле и докторске афере које су последњих месеци избиле на два највећа државна и приватна универзитета у земљи – Београдском и Мегатренду, што је био и повод да највише просветне институције у Србији покушају да дођу до нових података у области докторских студија.

Оно што је у овом обимном истраживању такође утврђено јесте да на универзитетима не постоји процедура за утврђивање плаџијата: 35 одсто факултета каже да има неки облик процедуре, али само неколико може да наведе и конкретно како она изгледа.

Професор др Коста Андрејевић, један од оснивача „Задужбине Андрејевић“ који је до сада једини у земљи прикупљао податке о докторима наука и објављивао их у едицији „Научници Србије“, за наш лист каже да се о „инфлацији“ титула први пут проговорило с почетком осамдесетих, када је годишње докторирало од 424 до 505 научника. Та тенденција се наставила све до 2005. године, до када је професор прикупљао податке, али само за државне универзитете.

Потом су уследиле измене Закона о универзитету и увођење „боловње“, чиме су магистарске студије престале да постоје. Др Вера Дондур, председница Националног савета за научни и технолошки развој, каже да иако су факултети престали да уписују студенте на магистарске студије, ми и даље имамо магистре који имају пријављену докторску тезу.

Осим тога, већина научника која је докторирала од 2005. године, то су учинили по старом систему, дакле после магистратуре. Подаци из ове студије два национална савета показују и да је на државним факултетима по старом докторирало три пута више студената него по новом, а на приватним факултетима чак девет пута више доктораната.

– У Србији је 2013. године било укупно 16.972 доктора наука, између 35 и 70 година, и готово 15.000 студената докторских студија који ће титулу добити у наредним годинама. Где ће сви они да се запосле? И где је тих 9.000 доктора наука тренутно? Зашто смо реформисали закон, а форсирали докторате после магистратуре? – пита др Дондур.

Она подсећа да је реалност и да смо имали факултете без дозволе који су такође образовали магистре, тако да колико их има заправо – то нико не може поуздано да зна, јер се драматично разликују подаци факултета, Министарства просвете, КОНУС-а, Завода за статистику.

– Овај хаос мора да стане, хитно је потребно установити јединствени регистар докторских диплома и доктората – наглашава др Дондур.

На докторским студијама (по новом) у овом тренутку је 10.499 студената, плус још 3.832 магистра са пријављеном докторском тезом (по старом).

– Докторске студије не могу да буду масовне, не може један ментор да ради са десет или 15 студената. Не смејмо да дозволимо да докторске студије буду курсеви – јасан је став академика Љубише Ракића.

Саставни део овог истраживања било је и испитивање академаца о стању докторских студија у Србији. Они су, рецимо, рекли да се већина доктораната са ментором састаје ређе од једном месечно и да би квалитет последипломских студија био значајно побољшан ако би имали веће могућности боравка у иностранству, бољи материјални положај и бољи однос са ментором.

Сандра Гуцијан

објављено: 06.12.2014.

ПОСЛЕДЊИ КОМЕНТАРИ

Магистарске су биле квалитетније | 06/12/2014 12:52

Некадашње магистарске студије су биле сто пута озбиљније, квалитетније, и наравно теже да се заврше, него данашње такозване докторске студије. Циљ Боловње и није био стицање знања, већ ззаглуплњивање и стварање јефтине радне снаге, која неће моћи да много мисли.

doktorijada . | 06/12/2014 12:53

Voleo bih listu sa temama doktorskih radova - verujem da su tu redovno u pitanju veliki doprinosi znanju Srbije i celog Sveta.

Milica Rat | 06/12/2014 13:10

Problem je sto novi sistem koji ima sigurno 100% vise studenata na osnovnim studijama zahteva i veci proj zaposlenih u nastavi na fakultetima - znaci da se i broj nastavnika mora povecati. Paralelno sa tim se razvija i naučni kadar jer se on nastavika i naucnika ocekuje i naučni produkt svetskog kvaliteta (o tome ne bih ovde). A onda imate da su sve vlade od 90tih dozvolile hiperprodukciju privatnih univerziteta, koji iako nemaju stalno zaposlene profesore sa 100% angazovanjem imaju doktorske studije... nespojivo, ali sistem im je to dozvolio. A doktorske su se realno pretvorile dobrom delom u "stvaranje uslova da se vanredni profesor biraju u redovne profesore" jer im za to treba i "mentorstvo na doktorskoj disertaciji"... malo onih koji imaju FP, SCOPES i slicne naucne projekte imaju kvalitetne doktorske disertacije ostali samo pokusavaju da ostanu u kolu, negde između kolovođe i keca

правила коришћења оглашавање контакт архива

Политика новине и Магазини д.о.о - Београд, Македонска 29, Србија

За Ваш уређај постоји Андроид апликација, желите ли да је инсталirate?
Инсталирај Касније